

Monumentnummer*: 528716

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 10 september 2007
Kadaster deel/nr 82759/101

Woonplaats* Glimmen
Gemeente* Groningen
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* Haren
Sectie* N
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 654

Omschrijving**

Inleiding

"De Groninger Punt", vrijstaand WOONHUIS ter hoogte van één bouwlaag MET AANGEBOUWDE BEDRIJFSVLEUGEL. De gehele plattegrond van "De Groninger Punt" heeft de vorm van een gespiegelde letter "L" met de lange zijde (noordgevel) parallel aan de Rijksweg, zijnde het woongedeelte, en een haaks daarop staande vleugel (aan de zuidoosthoek), het bedrijfspand. Pal vóór "De Groninger Punt" ligt smalle klinkerbestrating met een brede strook van geplaveide veldkeitjes. Het gehele pand is opgetrokken in rode baksteen. "De Groninger Punt" dateert in oorsprong uit 1736 en werd door Hendrik Jan Folkerts als tolhuis van de stad Groningen nabij de Drentse Aa gebouwd, langs de (oude) weg Assen-Groningen. Delen van dit tolhuis zijn in het oostelijke deel van "De Groninger Punt" bewaard, in het muurwerk, de indeling en bepaalde interieuronderdelen. In 1796 werd tegen de oostzijde een nieuwe schuur gebouwd, anno 2006 nog ten dele in het woonhuis opgenomen. In 1796 werd ook in een grote nieuwe keuken voorzien en werd een nieuwe schuur gebouwd die nog grotendeels bewaard bleef in de driebeukige schuur in de noordoost hoek van "De Groninger Punt". In het eerste kwart van de 19de eeuw werd tegen de zuidzijde een tweede schuur opgetrokken. Inmiddels fungeerde "De Groninger Punt" als herberg en later ook als uitspanning, een functie die tot 1933 aanhield toen P.H. Bos uit Groningen het pand in twee fasen naar plannen van A.R. Wittop Koning, architect te Groningen, liet verbouwen waarbij hij werd geassisteerd door binnenhuisarchitect Nieuwenhuis. Sinds 1933 fungeert "De Groninger Punt" als woonhuis met aangebouwde bedrijfspand. Kort na 1959 werd een deel van de schuur en de grote keuken (uit 1796) aan de noordzijde van "De Groninger Punt" verbouwd tot een afzonderlijke woning.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het oudste gedeelte van "De Groninger Punt" betreft een bakstenen, vijfassige woning met centraal geplaatste voordeur en een diepte van vier (venster-)assen. Dit gedeelte heeft een schilddak dat met rode pannen is gedekt, het heeft twee schoorstenen op de uiteinden van de nok, waarvan één met windwijzer, dient als woning en staat met de voorgevel evenwijdig aan de Rijksstraatweg. Het schilddak heeft een omlopende houten dakrand met repeterend druppelmotief. Rechts tegen dit oudste gedeelte staan twee gemetselde hekpijlers met op beide een stenen bol, de rechter hekpijler voorzien van een aangebouwde lage dwarsmuur met een beeldhouwd reliëf naar ontwerp van architect E. Reitsma uit het midden van de 20ste eeuw, een paard voorstellend. Op de hoek van voor- en rechterzijgevel is een lantaarn aangebracht. De voorgevel van de woning vertoont een witte pleisterlaag die tot aan de onderdorpels van de vensters doorloopt en heeft een indeling bestaande uit vier kozijnen met raamwerk en kalf waarin in de grote bovenpartij glas-in-lood is geplaatst met enkele gekleurde voorstellingen; de onderpartij heeft een gekoppeld naar binnen draaibaar raamwerk met een ruit. De centraal geplaatste ingangspartij bestaat uit een toegangsdeur met paneelwerk, een luifel en daarboven een bovenlicht met versieringen en de tekst "Huize De Groninger Punt". In de rechter zijgevel twee identieke raampartijen als in de voorgevel met er tussenin een later aangebracht trapeziumvormig kozijn (1933). De linkerzijgevel van de woning heeft om de hoek eenzelfde raamkozijn als de voorzijde, maar van kleinere afmetingen. Achtergevel met links twee tuindeuren met vierdelige bovenlichten, achterdeur met negendelig bovenlicht en lantaarn, voorts vier hoge meerruits schuifvensters.

Inwendig zijn o.m. de volgende historische ruimten, elementen en karakteristieken bewaard gebleven: hal (met blokvormig tegelpatroon in grijs, rood, wit en zwart) en aangrenzende deuren uit 1736; gang met olieverfschildering op paneel voorstellende een landschap met veel kleine figuren w.o. een jachtscène, rechts tegen de muur aangebracht, mogelijk ooit een deel van een beschotwand; kelder met tongewelf, vloer met rode plavuizen en twee maal drie gemetselde nissen; woonkamer (rechts van de hal) met kastenwand en bednis uit 1736, in de rechter kast verschillende historische handtekeningen in de glasruitjes; werkkamer (links van de hal) met betegelde schouw en kastenwand uit 1736; woonkamer uit 1736 (rechts van de gang, achter) met kastenwand en centrale deur en in elk der twee kasten een olieverfpaneel met voorstellingen van een landschap met staffage: het linker met bomen, twee vrouwelijke figuren en een klassiek gebouw, het rechter met een mannelijke en een vrouwelijke staande figuur en een engeltje (deze wand uit 1736 is in de 20ste eeuw naar achteren verplaatst); houten trap uit 1736 naar de zolder, met à jour gezaagd zonniewielmotief in een van de stootborden. Voorts nog een betegelde haardplaats met voorstelling van gekooide vogel, 18de-eeuws.

De in het verlengde van de woning, in oostelijke richting, in 1796 aangebouwde schuur heeft een identiek raamkozijn als in de voorgevel van de woning uit 1736, een toegangspartij met lage stoep en een voordeur met glas-in-lood, links hiervan een gietijzeren rondboograam. In de achtergevel van de schuur bevindt zich in het midden een kozijn met tussenstijl op een gemetselde neut en twee dubbele draaibare baanderdeuren. Ter weerszijden van de baanderdeuren twee identieke rondboog stalvensters van gietijzer. Deze schuur heeft een schilddak met rode Hollandse pan en bevat o.m. de woning en een driebeukige ruimte die grotendeels als schuur in gebruik is, met klinkerbestrating en twee maal vier stijlen en rondhouten kapconstructie uit de bouwtijd.

Achter deze schuur is in zuidoostelijke richting een tweede schuur opgetrokken; deze schuur heeft een afgewolfd dak met oelebord aan de oostzijde en een topgevel aan de westkant en een dekking met rode Hollandse dakpannen. De achtergevel bevat twee staldeuren met twee gietijzeren stalvensters ernaast. In de topgevel zijn twee kleine halfronde gietijzeren stalraampjes geplaatst. Inwendig bevat deze driebeukige schuur o.m. deel, koeienstal met grup en paardenstal.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

"De Groninger Punt", bestaande uit een vrijstaand WOONHUIS, in oorsprong uit 1736 daterend, MET AANGEBOUWDE BEDRIJFSVLEUGEL waarin twee schuren van later datum zijn opgenomen, vertegenwoordigt het algemeen belang wegens:

- de ouderdom;
- de interessante bewonings-, bouw- en gebruiksgeschiedenis die in en aan het object afleesbaar is;
- de architectuur- en bouwhistorische waarden, met name tot uitdrukking komend in de gaaf behouden gebleven constructie, hoofdvorm, indeling en materialen;
- de betekenis voor de cultuurgeschiedenis zoals deze o.m. tot uitdrukking komt in de aanwezigheid van kastenwanden uit 1736, een drietal olieverfschilderingen op paneel, schoorsteenpartijen en trap;
- de zeldzaamheid van de historische ontwikkeling, van tolhuis naar herberg en uitspanning naar woning met bedrijfsvleugel;
- de lommerrijke en vrije situering even ten noorden van de Drentse Aa als gevolg waarvan de landschappelijke entourage en de bijzondere historische belevingswaarden van "De Groninger Punt" nader tot uitdrukking komen.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Horeca

Functie

Stadsherberg